

ČETVERAC s kormilarom

M. ČIBURDANIZDE

ČIDAoba

M. ČIGORIN

T. ČIRKOVIĆ

ČETVRT BRANIĆ

četnaesterac, veliki rukomet: neposredno kazneno bacanje na vrata; izvodi se iza linije duž. 1 m, udaljene 14 m od sredine vrata; dosuđuje se pri grubim prekršajima u odnosu na protivnika na vlastitoj pol. igrališta, pri nepravilnom ometanju protivnika na cijelom igralištu u jasnoj situaciji za postizavanje zgoditaka, pri namjernom stupanju u vlastiti vratarski prostor u svrhu obrane, pri namjernom vraćanju lopte vlastitom vrataru koji se nalazi u svom prostoru, pri unošenju lopte od strane vratara u vratarski prostor i pri pogrešnoj izmjeni vratara.

četverac, 1 vaterpolo: pravilima predviđeno kazneno bacanje; dosuđuje se kad je nad napadačem, koji ima priliku da postigne pogodak, načinjen prekršaj unutar prostora od 4 m; izvodi se s linije od 4 m, odakle igrač na znak suca odmah, ne prekidajući pokret, baca loptu na vrata. Za vrijeme izvođenja č. u prostoru od 4 m smije se nalaziti samo vratar; 2 veslanje: regatni čamac ili čamac za vježbanje sa četiri veslača, sa ili bez kormilara, duž. 12–13 m, šir. 35–45 cm; 3 č. bez kormilara: regatni čamac za muškarce, svaki veslač vesla sa po jednim veslom; 4 č. s kormilarom: regatni čamac za muškarce i za žene, svaki veslač, odn. veslačica, vesla sa po jednim veslom; 5 č. na pariće (skul č.): regatni čamac za muškarce, svaki veslač vesla sa dva vesla, čamac je bez kormilara; 6 č. na pariće s kormilarkom: regatni čamac za žene, svaka veslačica vesla sa dva vesla.

četverokorak, skijanje: vrsta skijaškog koraka koji omogućuje brzo trčanje na ravnom dijelu staze; nakon tri kraća koraka slijedi četvrti, duži korak, pri kojem se skijaš snažno i istovremeno odgura sa oba štapa; razvio se iz dvotaktnog dijagonalnog koraka. Pogodan je za povremenu promjenu ritma ili kod prijelaza iz uspona na ravni dio staze.

četverokutna petlja, zrakoplovno modelarstvo: dodatna figura za finale u natjecanju modela klase F 3A (radio-upravljeni). Model se uvodi u normalnu petlju, pri čemu se na svakoj strani (gore i dolje) izvode poluvaljci.

četveropreg, konjički sport: zaprega od dva para konja (jedan par iza drugog), opremljena najčešće mađ. ili engl. zaprežnom opremom, a upregnuta u kola radi vožnje. U č. se održava službeno međ. natjecanje (CAIO).

četverostazna kuglana, sastav dviju dvostaznih kuglana, čije dvije usporedne staze dijeli žlijeb za povratak kugli i stol za upravljanje aparature. Služi za održavanje muških prvenstava (omladinci, seniori) i ženskih ekipnih prvenstava (omladinke, seniorke).

četvorka, akrobatika: muški sastav koji se natječe u izvođenju piramida i dinamičkih vježbi, uz muz. pratnju na podiju za parternu gimnastiku (vježbu na tlu).

četvrt branić (engl. quarter back), američki nogomet: dodavač i napadač u ofenzivnoj taktici.

četvrti igrač na mreži, odbojka: igrač stražnjeg reda koji se nakon izvedenog servisa, ili u toku igre, u svrhu dicanja lopte za smeč

uključi u prednju liniju na mrežu (ispred svog igrača prednjeg reda).

Čibej, Edmund (1861–1954), prosvjetni radnik u Slov. primorju, pionir skijanja na Trnovskoj Planoti; prvi Slovenac koji je 1889 upotrijebio originalne norv. skije.

Čiburdanidze, Maja (1961), sovj. šahistkinja, sedma po redu prvakinja svijeta; PS osvojila 1978 poslije pobjede u meču protiv N. Gaprindašvili.

čidaoba, nac. rvanje SSR Gruzije. Borci se bore u nac. nošnji, u prsluku, opasani platnenim pojasom. Dopusšteno je hvatanje rukama samo za pojas i odjeću. Najviše se upotrebljavaju bacanja izbijanjem nogu protivnika. Pobjeđuje onaj koji baci svog protivnika na leđa. Borba se odvija uz muziku gruzijskih nar. instrumenata. Dio tehnike č. uvršten je u sambo.

Čigorin, Mihail Ivanovič (1860–1908), rus. šahist, teoretičar i organizator šah. pokreta u Rusiji, u drugoj pol. XIX st.; utemeljitelj rus. šah. škole. U mečevima za PS dva puta poražen od W. Steintza (1889 i 1892).

ČIGORINOVA OBRANA

Čigorinova obrana, šah: jedna od varijanta daminog gambita, nazvana po rus. šahistu M. I. Čigorinu, koji je uspješno primjenjuje u drugoj pol. XIX st. Poslije uvodnog poteza: 1. d4 d5, 2. c4 Sc6, 3. Sc3 ili Sf3, što mu daje aktivniju igru, a to je razlog zbog kojeg crni u novije vrijeme rjeđe primjenjuju takvu obranu.

»Čika Mata«, Streljačka družina, osn. 1881 u Kragujevcu; u vremenu od 1968 do 1981 članovi te družine osvojili su 8 ekipnih PJ u 5 disciplina.

Čikoš, Mirjana (1951), službenica; rukometna reprezentativka sa 31 nastupom, članica RK Voždovac (Beograd), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PS 1973 članica ekipe koja je osvojila zlatnu medalju.

Čirković, Tripun-Miro (1934–81), advokat; vaterpolist VK Jadran (Herceg-Novi), od 1959 trener i igrač VK Primorac (Kotor), a od 1978 savezni kapetan vaterpolo reprezentacije Jugoslavije. Na MI 1979 vaterpolo reprezentacija je pod njegovim vodstvom osvojila zlatnu medalju, a na OI 1980 srebrnu medalju.

čista brana, odbojka: jedan od oblika razmještanja igrača pri prijemu oštih i snažnih servisa; svi igrači stoje iza linije napada paralelno s mrežom, pazeći da ne naruše postavu igrača prijavljene rotacije. Protunapad se organizira ulaženjem četvrtog igrača na mrežu ili napadom prve dignute lopte (napad drugom loptom).

čistač → korektor obrane

čistera (španj. chistera), pelota: ovalni zavnuti udarač od pletena šiblja, koristast u sredini luka i plosnat na prednjem kraju.

čisti mat, šah: slika mata u kojem su okolna polja oko crnog kralja samo jednom napadnuta bijelim figurama, odn. blokirana crnim figurama. Č.m. je gl. karakteristika češ. problemske škole.

čisto vrijeme borbe, efektivno trajanje natjecanja u boričkim sportovima. Prekid i